

Projekt nr 8

z dnia 24 sierpnia 2026 r.

Złożony przez Mieszkańców Gminy Stronia Śląskie

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ STRONIA ŚLĄSKIEGO**

z dnia 31 sierpnia 2026 r.

o zmianie uchwały nr XVIII/116/25 Rady Miejskiej Stronia Śląskiego z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie zajęcia stanowiska w zakresie opracowanego przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie „Programu redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej”.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 662 ze zmianami) w związku z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 670), **Rada Miejska Stronia Śląskiego uchwala, co następuje:**

§ 1. W uchwale nr XVIII/116/25 Rady Miejskiej Stronia Śląskiego z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie zajęcia stanowiska w zakresie opracowanego przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie „Programu redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej” wprowadza się następujące zmiany:

1. W załączniku nr 1 do uchwały nr XVIII/116/25 Rady Miejskiej Stronia Śląskiego z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie zajęcia stanowiska w zakresie opracowanego przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie „Programu redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej” wykreśla się propozycję zbiornika „**Nad Bielicami**” (str. 2 załącznika do uchwały), będącą tożsamą ze zbiornikiem „Bielice” ujętym w Studium redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej¹⁾, opublikowanym przez PGW Wody Polskie w dniu 26 marca 2026 r. (str. 101–105 Studium, tabela 11.9, tabela 11.10, rysunek 11.5, rysunek 11.6).

2. Lokalizację tę wykreśla się z załącznika do uchwały w celu zaprzestania jej procedowania wraz z opisem: „zbiornik zaproponowany przez stronę społeczną, wskazany także w uchwale Rady Miejskiej Stronia Śląskiego z dnia 29 maja 2025 r.”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Stronia Śląskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

¹⁾ <https://www.gov.pl/web/wody-polskie/studium-redukcji-ryzyka-powodziowego-w-zlewni-nysy-klodzkiej>

Uzasadnienie

1. Mieszkańcy podpisujący projekt uchwały uważają, że podejmując uchwałę nr XVIII/116/25 z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie zajęcia stanowiska dotyczącego opracowanego przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie „Programu redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej”, Rada Miejska Stronia Śląskiego była głęboko przekonana o zasadności przyjęcia uchwały w przyjętym wówczas kształcie.

2. Załącznik do uchwały zawierający „alternatywne propozycje suchych zbiorników retencyjnych” został przygotowany w celu uniknięcia masowych wysiedleń mieszkańców gminy Stronie Śląskie, zagrożonych utratą swoich nieruchomości w związku z planami budowy zbiorników „Goszów” oraz „Bolesławów”, ujętych w Programie redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej (dalej: Program). Załącznik ten został przedstawiony radnym przez Burmistrza Stronia Śląskiego jako „punkt wyjścia do dalszych dyskusji i konsultacji”, z zapewnieniem udzielanym w imieniu inwestora, że procedowanie przedstawianych przez Radę Miejską propozycji odbędzie się z poszanowaniem prawa oraz z prośbą o pilne procedowanie uchwały w związku z dokumentami od inwestora, jakie wpływać miały do Burmistrza.

3. Należy podkreślić, że Radni głosowali nad dokumentem, który miał stanowić w ich przekonaniu jedynie wstępną, alternatywną w stosunku do zbiorników „Goszów” oraz „Bolesławów”, propozycję podlegającą dalszym analizom oraz procedowaniu przez właściwe instytucje – z poszanowaniem obowiązującego prawa i z zastosowaniem wszystkich wymaganych przez prawo polskie i międzynarodowe procedur, w tym procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wymaganej dla wszystkich programów dotyczących gospodarki wodnej, a zwłaszcza dla programów o znaczącym negatywnym oddziaływaniu na środowisko, w tym na obszary Natura 2000, jakie w gminie Stronie Śląskie zajmują 89% powierzchni.

4. Radni, podejmując uchwałę, dysponowali informacjami, iż wielkość zbiorników ujętych w załączniku graficznym do uchwały, zaproponowanym przez organy gminne Stronia Śląskiego, ma charakter jedynie orientacyjny.

5. Ostateczne parametry planowanych obiektów miały zostać określone dopiero na podstawie szczegółowych analiz, wykonanych przez specjalistów i naukowców, biorących pod uwagę również względy środowiskowe oraz opinie i uwagi mieszkańców i organizacji społecznych zebrane w trakcie wymaganych prawem konsultacji społecznych, stanowiących niezbędną część procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

6. W opinii z dnia 8 lutego 2026 r. Państwowa Rada Ochrony Przyrody (dalej: PROP), będąca najwyższym organem opiniodawczym w kwestiach ochrony przyrody, działającym przy Ministerstwie Klimatu i Środowiska i powołanym do życia na mocy ustawy, wezwała inwestora – PGW Wody Polskie – do przeprowadzenia procedury prognozy oddziaływania na środowisko dla Programu redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej, podkreślając, że procedura taka musi być przeprowadzona przed podjęciem jakichkolwiek decyzji inwestycyjnych dotyczących realizacji inwestycji wchodzących w skład Programu redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej. Opinię PROP otrzymali do rąk własnych:

- Burmistrz Stronia Śląskiego,
- Przewodniczący Rady Miejskiej Stronia Śląskiego,
- Radni Rady Miejskiej Stronia Śląskiego na e-sesję.

7. W opiniach PROP z dnia 23 maja 2025 r. oraz z dnia 8 lutego 2026 r. podkreślono szczególne walory przyrodnicze Doliny Białej Łądeckiej oraz obszaru PLH020016 Góry Bialskie i Grupa Śnieżnika, w którego samym sercu – z naruszeniem integralności tego obszaru oraz z ryzykiem stwarzanym dla jego przedmiotów ochrony oraz w sposób zagrażający spójności sieci Natura 2000 w Sudetach Wschodniej – miałyby się znaleźć zbiornik „BIELICE”.

8. Zbiornik ten, o wysokości zapory 36 metrów oraz o pojemności 2,6 mln m³, figuruje jako „propozycja strony społecznej, wskazana przez Radę Miejską Stronia Śląskiego” w wariantach 2B i 2C Studium redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej (str. 101–105 Studium, tabela 11.9, tabela 11.10, rysunek 11.5, rysunek 11.6).

9. Parametry te kwalifikują planowany obiekt do kategorii „wielkich zapór” według kryteriów Międzynarodowej Komisji Wielkich Zapór (ICOLD).

10. W dniu 31 marca 2026 r. Rada Miejska Stronia Śląskiego, po zapoznaniu się z *Opinią Państwowej Rady Ochrony Przyrody z dnia 8 lutego 2026 r. w sprawie środowiskowych standardów planowania inwestycji celu publicznego na przykładzie planów zabezpieczenia przeciwpowodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej*, podjęła uchwałę nr XXXVI/212/26, w której wezwała PGW Wody Polskie do wypełnienia ustawowego obowiązku przeprowadzenia – przed podjęciem decyzji inwestycyjnych dotyczących ewentualnych zapór, jakie miałyby powstać w gminie Stronie Śląskie – strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

11. Obowiązek uprzedniego, w stosunku do podjęcia decyzji inwestycyjnych, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wraz z przewidzianymi przez tę procedurę KONSULTACJAMI SPOŁECZNYMI wynika dla Programu redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej zarówno z prawa polskiego, jak i z prawa europejskiego zaimplementowanego do polskich ustaw: dyrektywy SEA oraz z artykułu 6 ustęp 3 i 4 dyrektywy siedliskowej.

12. Przeprowadzenie takiej procedury – przed podjęciem decyzji inwestycyjnych – wymagane jest na mocy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej: ustawa ooś), a konkretnie na mocy art. 51 i art. 46 tejże ustawy. Fakty te znalazły wyraz w zacytowanych poniżej fragmentach uzasadnienia marcowej uchwały, w której to uchwale Rada Miejska Stronia Śląskiego przytoczyła fragment opinii Państwowej Rady Ochrony Przyrody z dnia 8 lutego 2026 r.:

Na świecie powszechnie przyjmuje się standard, według którego decyzje inwestycyjne podejmuje się dopiero po zebraniu i przeanalizowaniu wszystkich niezbędnych danych, w tym informacji o środowisku. W Unii Europejskiej podejście to zostało sformalizowane w dyrektywie 2001/42/WE (SEA) oraz w dyrektywie 2011/92/UE (EIA). Dyrektywa siedliskowa (92/43/EWG) nadaje priorytet ochronie obszarów Natura 2000 nawet nad innymi aspektami interesu publicznego. Realizacja przedsięwzięć negatywnie oddziałujących na obszary Natura 2000 jest dopuszczalna wyłącznie w wyjątkowych przypadkach, gdy interes publiczny jest faktycznie nadrzędny, nie ma możliwości osiągnięcia go w inny sposób oraz możliwe jest zapewnienie odpowiedniej kompensacji przywracającej integralność obszarów i spójność sieci Natura 2000.

Pomimo zapewnień, że realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych będzie poprzedzona sporządzeniem prognozy oddziaływania na środowisko, Radni Rady Miejskiej Stronia Śląskiego wyrażają obawy, że przyjęcie przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie zobowiązań finansowych związanych z budową suchych zbiorników przeciwpowodziowych na terenie gminy może w praktyce zostać uznane za nadrzędne wobec konieczności ochrony cennych zasobów przyrodniczych dolin rzek Białej Łądeckiej i Morawki.

Mieszkańcy Gminy Stronie Śląskie oczekują, że wszystkie procedury związane z planowanymi działaniami przeciwpowodziowymi zostaną przeprowadzone w sposób transparentny, rzetelny oraz zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Radni Rady Miejskiej Stronia Śląskiego apelują również o poszanowanie roli demokratycznie wybranych władz samorządowych poprzez bieżące informowanie o planowanych spotkaniach dotyczących przyszłości gminy.

13. W odpowiedzi na podjętą uchwałę radni otrzymali od PGW Wody Polskie pismo ze stwierdzeniem, że prawomocna „*uchwała Rady Miejskiej Stronia Śląskiego nie rodzi dla PGW Wody Polskie obowiązku prawnego*”.

14. Jednocześnie na stronie 102 Studium redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej (dalej: Studium)¹⁾, opublikowanego na stronie rządowej PGW Wody Polskie w dniu 26 marca 2026 r., znajduje się następujący zapis:

Wariant 2C jest jednym z dwóch preferowanych zbiorników proponowanych w Studium Redukcji Ryzyka Powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej. Lokalizacje suchych zbiorników przeciwpowodziowych Bielice na Białej Łądeckiej i Młynowiec na Dopływie z Młynowca zostały zaproponowane również przez stronę społeczną oraz wskazane w Uchwale Rady Gminy Stronie Śląskie.

15. W dniach 26 i 27 marca 2026 r. na stronie Banku Światowego ukazały się dokumenty koncepcyjne i informacyjne Projektu Banku Światowego i rządu polskiego pod nazwą „**Climate Resilience in Water Management Project**” (CRWMP, P514927), dalej: Projekt. Projekt ten zawiera inwestycje w Dolinie Białej Łądeckiej, jakich lista została przez rząd polski podana Bankowi Światowemu – z pominięciem procedury

¹⁾ <https://www.gov.pl/web/wody-polskie/studium-redukcji-ryzyka-powodziowego-w-zlewni-nysy-klodzkiej>

strategicznej oceny oddziaływania Projektu na środowisko, w tym na obszary Natura 2000 i ich przedmioty ochrony, stanowiące „klejnot rodowy naszej gminy”.

16. Jednocześnie w liście skierowanym do Banku Światowego z dnia 26 czerwca 2026 r., podpisanym przez Burmistrza Stronia Śląskiego oraz innych samorządowców Powiatu Kłodzkiego, wręczonym przedstawicielom Misji Banku Światowego w dniu 14 lipca 2026 r., wezwano Bank Światowy do niezwłocznego podjęcia decyzji o finansowaniu Programu redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Białej Łądeckiej w ramach Projektu **CRWMP, P514927** – z pominięciem wymaganej przez prawo polskie oraz przez prawo Unii Europejskiej procedury strategicznej oceny oddziaływania programu i całego Projektu **CRWMP, P514927** na środowisko oraz z pominięciem wymaganych przez procedurę SEA konsultacji społecznych.

17. W liście tym znajduje się następujący zapis:

Oczekujemy zakończenia prowadzonych od blisko dwóch lat dyskusji i konsultacji społecznych i podjęcia decyzji dotyczących realizacji „Studium redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej” w pełnym jego zakresie obejmującym dolinę Nysy Kłodzkiej, dolinę Białej Łądeckiej, a również pozostałe doliny rzeczne dopływów. Dlatego pragniemy wyrazić nasze pełne poparcie dla dalszych inwestycji Banku w tym obszarze – w tym przede wszystkim budowy nowych suchych zbiorników retencyjnych.

18. Oznacza to wyrok na Bielice, zwłaszcza w związku z faktem, że według informacji podanych przez Dyrektora PGW Wody Polskie RZGW Wrocław, Pana Stanisława Longawę, w dniu 13 maja 2026 r. w miejscowości Goszów (zamknięte spotkanie zainicjowane przez lokalne Stowarzyszenie) PGW Wody Polskie „zamierzają rekomendować” w studium wykonalności „Programu redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Białej Łądeckiej”, traktowanym jako etap projektowania zbiornika Kamieniec Ząbkowicki, wariant 2C Programu zawierający zbiornik BIELICE, zbiornik Stary Gierałtów oraz zbiornik Młynowiec.

19. Konsekwencją będzie wpisanie zbiornika „Bielice” z 36-metrową zaporą w środku obszaru Natura 2000 do specustawy powodziowej z opisem, że jest to „*lokalizacja podana przez stronę społeczną, wskazana przez Radę Miejską Stronia Śląskiego*”.

20. W procesie opracowywania alternatywnych propozycji lokalizacji zbiorników, w związku z pośpiechem i presją dotyczącą prac uchwałodawczych, nie uwzględniono faktu, że realizacja inwestycji w Bielicach doprowadziłaby do bezpowrotnego zniszczenia jednego z najcenniejszych przyrodniczo i krajobrazowo obszarów Polski, chronionego także jako „krajobraz priorytetowy” 02-332.62-01

21. Teren ten znajduje się w granicach Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego i charakteryzuje się dominacją krajobrazu naturalnego. W skład obszaru wchodzi dwa masywy górskie we wschodnich Sudetach: Góry Bialskie i Śnieżnik, oddzielone doliną rzeki Białej Łądeckiej. Jest to ważny obszar łącznikowy, na którym przenikają się elementy flory sudeckiej i karpackiej, a dzięki różnorodności geologicznej (wapienie, serpentynity) i dużemu lokalnemu zróżnicowaniu wysokości jest to obszar o bardzo wysokiej różnorodności biologicznej. Jest to obszar o bardzo niskim stopniu zagospodarowania – lasy pokrywają ponad 90% powierzchni ostoi.

22. Najwyższa zapora planowanej w Programie redukcji ryzyka powodziowego w zlewni Nysy Kłodzkiej podwójnej kaskady zapór (**zapora Bielice o wysokości 36 m i pojemności zbiornika 2,7 mln m³**) miałyby powstać w samym sercu obszaru Natura 2000 PLH020016 „**Góry Bialskie i Grupa Śnieżnika**”, w pobliżu rezerwatu Puszcza Śnieżnej Białki. Obszar ten, często określany mianem „polskich Bieszczadów”, stanowi wyjątkowe miejsce wypoczynku i turystyki kwalifikowanej.

23. Swoją początek mają tam liczne szlaki piesze i biegowe, w tym szlaki transgraniczne prowadzące na dwa szczyty zaliczane do Korony Gór Polskich – Rudawiec i Kowadło.

24. Istotne znaczenie mają również wnioski zawarte w ekspertyzie przygotowanej dla Fundacji Greenmind oraz Koalicji Ratujmy Rzeki przez Romana Koniecznego pt. „Wstępna ocena skuteczności »Propozycji Społecznej« ochrony przed powodzią Miasta i Gminy Stronie Śląskie”. Autor wskazuje między innymi, że:

Pomimo bardzo optymistycznych, raczej nierealnych założeń (stuprocentowa likwidacja strat powodziowych i niskie koszty inwestycyjne) propozycja społecznej ochrony przed powodzią jest dla budżetu Państwa kompletnie nieopłacalna. Jest ekonomicznie nieefektywna – generuje znacznie więcej kosztów dzisiaj, niż może przynieść korzyści nawet w bardzo odległej przyszłości. Ani w Niemczech, ani we Francji, Wielkiej Brytanii, czy USA i Kanadzie taki projekt nie dostał by finansowania z budżetu Państwa, ani nikt by o nim nie chciał dyskutować.

25. Ponadto autor stwierdza:

Proponowana koncepcja, podobnie zresztą jak dotychczasowe koncepcje Wód Polskich, jest skrajnie nieefektywna ekonomicznie. Budżet Państwa musiałby wydać wielokrotnie więcej inwestując w budowę zbiorników niż się to lokalnym społecznościom zwróci w ciągu kilkudziesięciu lat. W większości krajów takie inwestycje nie są z założenia finansowane przez budżet Państwa.

Mówiąc o skuteczności zbiorników proponowanych w społecznej koncepcji ochrony przeciwpowodziowej warto zdefiniować o jakim obszarze mówimy. Z pewnością pomogą one ograniczyć powódzie w bliskiej odległości od zbiorników. W przypadku zbiorników na dopływach Białej Łądeckiej dotyczy to najprawdopodobniej kilkunastu domów.

Zbiornik Bielice obniży lub przynajmniej opóźni falę powodziową w Bielicach, Nowym Gierałtowie, czy górnej części Starego Gierałtowa. Ale wielkiego wpływu na powódź w Stroniu Śląskim mieć raczej nie będzie. Wpływu na powódź w Łądku-Zdroju nie będzie wcale.

Istotniejszy wpływ na Stronie może mieć nowy zbiornik na Morawce, ale wymaga to dalszych pogłębionych analiz.

26. W ekspertyzie podkreślono również, że:

Trudno zrozumieć, dlaczego koncepcje redukcji ryzyka powodziowego na obszarze gmin Stronie Śląskie i Łądek-Zdrój bazują wyłącznie na budowie zbiorników. Jest oczywiste, że same zbiorniki w tak trudnym terenie nigdy nie będą skuteczne i ekonomicznie efektywne.

27. Docierające do mieszkańców informacje budzą poważny niepokój. Mieszkańcy nie chcą pozostawać w przekonaniu, że jedyną przesłanką realizacji inwestycji „Nad Bielicami” jest finansowanie zapewnione ze środków Banku Światowego. Do chwili obecnej nie przedstawiono bowiem przekonującego i opartego na analizach uzasadnienia, dlaczego właśnie w tej lokalizacji zbiornik miałby powstać, ani nie uwzględniono kryteriów środowiskowych.

28. W odniesieniu do pozostałych planowanych lokalizacji często podnoszony jest argument dotyczący negatywnego wpływu inwestycji na działalność turystyczną mieszkańców gminy. Należy jednak zauważyć, że turyści odwiedzają Gminę Stronie Śląskie przede wszystkim ze względu na atrakcje takie jak Jaskinia Niedźwiedzia, wieża widokowa na Śnieżniku czy Ośrodek Narciarski Czarna Góra. Natomiast osoby poszukujące kontaktu z dziką, nieprzekształconą przyrodą przyjeżdżają przede wszystkim do Bielic. To właśnie ten obszar stanowi unikatową wartość przyrodniczą i krajobrazową, której nie da się odtworzyć po realizacji planowanej inwestycji.

29. Utrata tego miejsca oznaczałaby osłabienie atrakcyjności turystycznej całej gminy, a jej skutki odczuliby nie tylko mieszkańcy Bielic, lecz także wszyscy prowadzący działalność związaną z turystyką na terenie Gminy Stronie Śląskie.

30. Mieszkańcy zwracają się zatem do Radnych Rady Miejskiej Stronia Śląskiego o wycofanie poparcia dla budowy zbiornika „Nad Bielicami”, tak aby przyszłe pokolenia również mogły poznawać i doświadczać wyjątkowego bogactwa przyrodniczego tego miejsca, będącego częścią NASZEJ MAŁEJ OJCZYZNY.

31. W świetle przedstawionych okoliczności podjęcie uchwały w proponowanym brzmieniu należy uznać za w pełni uzasadnione.